

E. Winsløw: Kalkulation og kontrol i bogtrykkerier. Nr. VIII i Den grafiske Højskoles skriftserie. København 1962. 96 sider.

I forordet til denne bog anføres, at den først og fremmest er beregnet til undervisningsbrug for studerende ved Den grafiske Højskole, men at den også er beregnet på at kunne anvendes af ledere af bogtrykvirksomheder uden den baggrund som dette studium giver.

Bogens disposition er meget overskuelig. Den deler problemerne op i tidsinformation, budgettet, lagerregnskab, ordrekalkulation, ordregruppernes rentabilitet, kontrolopgaver, resultatopgørelse og forretningspolitik, prisfastsættelse, oversigt over det interne regnskabsvæsen, hvad egner sig for vort bogtrykkeri? og kontoplan.

For civiløkonomer vil jeg ikke tro, der er meget at hente i almindelighed. De anvendte principper vil være kendt af folk, der er udgået fra Handelshøjskolerne; kun må man vel nok forlange et vist kendskab til den grafiske terminologi, hvis man umiddelbart vil have glæde af bogen.

Det vil for fagets folk have betydning, hvis man gennemfører de foreslåede kontrolsystemer. De fleste bogtrykkeriers produktion er af så forskellig art (små og store arbejder i skøn forening), at det kendskab man vil få af dette kontrolarbejde, vil gøre det muligt at se, hvilke arbejder man med fordel skal koncentrere sig om.

De kalkulationsprincipper, der gives anvisning på, er vel tildels nye for de virksomheder af størrelsesordenen 10 be-

skæftigede, som bogens gennemgående eksempel regner med.

Her kan oplyses, at indenfor det københavnske tarifområde findes der ca. 30 trykkerier der beskæftiger 25 mand og derover, ca. 50 trykkerier der beskæftiger fra 11-25 mand, ca. 80 trykkerier der beskæftiger fra 5-10 mand og ca. 200 der beskæftiger fra 0-5 mand. I provinsen findes et lignende antal bogtrykkerier, men her med endnu større overvægt af mindre virksomheder.

Efter anmelderens mening vil det vel nærmest være de to førstnævnte grupper, der vil interessere sig for bogens tanker og forslag. De to sidstnævnte grupper ledes og ejes gennemgående af folk, hvis uddannelse er domineret af teknikken; og her vil man i mange tilfælde vige tilbage for en udvidelse af det med kontrolarbejdet forbundne ekstraarbejde.

Når dette er sagt, må man kun glæde sig over, at der er gjort et forsøg på at give virksomhedsledelsen - også i mindre virksomheder - et hjælpemiddel til et bedre økonomisk udbytte. Til undervisningsformål er det en glimrende bog.

Måske kunne man have ønsket, at der var givet eksempler på kontrol og prisberegning af en mere avanceret teknik. Der er i de sidste 15 år her i landet sket en udvikling, specielt for sætteriets vedkommende, der kunne retfærdiggøre en indgående undersøgelse af disse metoder; sandt at sige behandler bogen satsfremstillingsmetoder, der er stærkt på vej til at være forældede, selv om det også må erkendes, at de endnu finder anvendelse for mange steder. *T. O. Andreasen.*